

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IX. An corpora in resurrectione sphaerica futura autumaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A porcamillam speciem mutatum iri; nec primam materiam, quam eandem esse saepe dicit ac corpus, ullo modo resurreeturam; ad idque grani & spica exemplum, quo usus est Apostolus, accommodat. Tomo quoque 17. in Matth. pap. 487, & 495. de quaestione à Sadducæis Sosipatori proposita agens, genitalibus caritura decrevit corpora in celo, quod ibi genitalium usus abolendus sit. Sed & ex fine libri 2. De principiis, affert hunc locum Hieronymus Epist. 59. ad Avit. cap. 2. *Cumque in tantum profecerimus, ut nequaquam carnes & corpora, fositan ne anima quidem fuerimus, sed mens & sensus ad perfectum veniens, nullaque perturbationum nabilis caligans, intuebitur rationabiles, intelligibileque substantias facie ad faciem.* Quæ sic depravavit suo more Rufinus: *Et ita crescent per singula rationabilis natura, non sicut in carne vel corpore & anima in hac vita crescebat, sed mente ac sensu aucta ad perfectam scientiam, mens jam perfecta perducitur, nequaquam iam ultra ipsis carnalibus sensibus impedita, sed intellectualibus incrementis aucta, semper ad parum, & ut ita dixerim facie ad faciem rerum causas inspicere.* Denique libro 5. contr. Cels. propter migrations è loco in locum corporibus nos opus habere docet; id autem certam non requirere partium posituram, sed quodvis admittere corpus, corpus modo sit.

B VIII. Inclinasse eodem quo Origenes videtur Hieronymus libr. 3. in Epist. ad Ephes. cap. 5. v. 28. *Forcemanus igitur, inquit, & viri uxores, & anime nostra corpora, ut & uxores in viro, & corpora redigantur in animas, & nequaquam sit sexuum alla diversitas. Sed quomodo apud Angelos non est vir & mulier, ita & nos qui similes Angelis futuri sumus, tam nunc incipiamus esse, quod nobis in caelestibus reprobamus est.* Acriter ea expludit Rufinus, ut pote ex quibus interitus corporum, & sexuum abolitione consequatur: demum sic ait: *Quando rectius faceres, si nos, quos culpas, imitareris in talibus, & haec soli Deo, ut se veritas habet, nosse permittentes; & te potius ignorare fateris, quam ea scriberes, que paulo post tu ipse damnares.* Sed purgat se Hieronymus libr. 1. Apolog. adv. Rufin. cap. 6. talia scilicet ex Origenis persona, non quasi rem à se assertam, sed quasi sibi obiciendam protulisse respondens. Eam & valide in Origenita quodam scilicet confutasse narrat Epist. 27. ad Eustoch. cap. 11. & alibi quoque pro falsa à se haberet restatur. Sexuum discretionem tunc iri abolidum non pauci è Patribus antiquis affirmarunt. Theodoretus: *Γόνη δὲ τὸ οὐρανοῖς ἔρδειν τὸ ζωὸν τὸ θεϊκὸν τὸ φύσις.* Hac enim discretione indiget eorum natura, qui sub mortis imperio degunt. deinde: *νοῦς δὲ τὸ θεϊκόν τὸ φύσις τὸ θεϊκὸν πατέντας μέγετος.* Haec enim qui immortales evaserunt omnino supererant. Consuluntur præterea Athanasius Serm. 3. contra Arianos, Basilius in Psalm. 114. Hilarius Can. 23. in Matth. eadem illorum esse propemodum ac Origenis causa super hac quaestione de beatorum corporum sexu reperiuntur.

C IX. Si animam in resurrectione aliud recepturam corpus, & aliter formatum ratus est Adamantius, quam quod in mortali gestaverat vita; ecquamnam corpori huic figuram potius adscriperit quam globosam, ut pote rerum coelestium propriam, & formarum omnium perfectissimam, ac animis expurgatis & in perfectiorum reparatis statum maxime congruam? Sane Origenites Monachos, qui Palæstina asceteria Iustini & Justiniani temporibus infestabant, dixisse refert Cyriacus apud Symeonem Metaphrastem, *Quod aetherea & sphærica excitantur nostra corpora in resurrectione: sic Domini quoque cor, ut si fuisse excitatum, & nos in vita nostra futuros ei pare in resurrectione.* Quapropter Iustinianus in Epistol. ad Men. probris Origenem concessit, quod corpora hominum orbiculata suscitatum iri affirmaverit. Hinc ita conceputus est quintus ex Anathematismis eidem Epistola subiectus: *εἰ νέ λέγειν εἰχει τὸ θεϊκὸν σπουδεῖν τὸ θεϊκὸν ἐργαζεῖν, καὶ οὐχ ἐμπλεγεῖν θεϊκόν εἰργαζόντος, αἰδοῦσας εἰσελθεῖν.* Si quis dicit aut sentit globosa hominum suscipi corpora, nec constitutus nos rectos suscipi. Anathema isto. Damnatur id ipsum in Origene & fuse confutat Antipater Bostrensis Episcopus in Dissertatione aduersus Origenem, inserta Iohannis Damasceni Eclogis, quas calamo exaratas Eclog. Ioh. habent Claromontani Patres Societatis Iesu. Damnatur & Nicephorus lib. 17. cap. 27. Huc Damascen. spectat illud Hieronymi Epist. 61. ad Pammach. cap. 10. *Sic & Dominus noster in monte transfiguratus est in gloria, non ut manus ac pedes, ceteraque membra perderet. & subito in rotunditate vel in volvitur.* Solis, vel sphæra volueretur, sed eadem membris Solis fulgere ruillantia Apóstolorum oculos perfringuntur.

D Quod si ita sensisse constaret Origenem, à Platone illuc impulsum fuisse dicerem, qui finem ponebat *ζευσίσθεντος τὸ Στρογγύλον,* Deum autem corpore licet carentem, forma globosa prædictum fingebat, quemadmodum & Xenophanes, ut est apud Ciceronem 4. Academic. & Laertium in Platone, & Xenophane: ac proinde animis finem suum adeptis sphæricam formam tribuere cogebatur. Sed Hieronymus Epistol. 59. ad Avit. cap. 3. verba Origenis recitat è libro 3. *τοιούτοις, quibus homines ait corpora idcirco deposituros, ut Deo similes sint, juxta illud Servitoris: Vi quomodo ego & tu unum sumus, sic & ipsi in nobis unum sint.* Demum sic ait: *E duobus alteram suscipere cogimus, ut aut desperemus similitudinem Dei, si eadem semper sumus corpora habiti; aut si beatitudine nobis ejusdem cum Deo vita promittitur, eadem quæ vi-*

ORIGENIANORVM

136

vit Deus nobis conditione vivendum est. Tum Hieronymus: Ex quibus omnibus approbat, quid A de resurrectione sentiat. Deum plane incorporeum, ut est, ita esse putabat Origenes, ac ideo omni figura carere: qui ergo globosa corpora habituras animas teri potuit, quas similes futuras putabat Deo, quem corpore ac figura carere arbitrabatur? Itaque libr. 2. De princip. cap. 10. quosdam impugnans Hæreticos, qui resurrectionem funditus tollebant, requiremus, inquit, ab eis, si possunt nobis spiritalis corporis habitum demonstrare atque describere, quod utique nullo modo facere poterunt. Vides inconstantiam hominis, animis suscitatis corpora de- trahentis nonnumquam, nonnumquam affigentis, nec pro certo habentis equamnam illa figuram habitura sint.

X. Scribit Origenes Tom. 17. in Matth. p. 494, 495. neminem à mortuisiri susci- tum, qui in hac vita non decertaverit. Verba haec sunt: ei si in rī ~~Χριστον~~ οι γεγενηθεῖσι
μηποι εἴτε τὸ εἰποντα πάντα εἰς τὸ γαλήνην ἴβισσας, εἰ σκέψην τοῦ Χριστοῦ, καὶ δεῖται τῷ μὲν ἀγανω-
ρίῳ τοῦ εαυτοῦ τοῦ εἰποντος αὐτούς, θεον τοῦ εἰποντος εἴτε τοῦ θεοῦ θεον τοῦ Χριστοῦ λόγου
εἰς τούς εἰποντας. Quod si quis colligit inde, resurrectione privandos impios Origenem existi-
masse, abunde is fessus à Pamphilo confutatum intelligat, vel ab ipso potius Origene in eo
loco, quem è libro ipsius 28. in Esaiam profert Apologiz Auctor, quo justos & impios à
mortuis suscitos declarat; duplice autem futuram resurrectionem, primam alteram
justorum, alteram secundam impiorum, juxta illud Iohannis Apocal. 20. 5. Beatus & san-
ctus qui habet partem in resurrectione prima: in his secunda mors non habet postatem: non ita ut illa
tempore prior sita, sed modo & ratione. Ex hoc enim Iohannis commate dividenda
resurrectionis occasionem arripiuisse eos verisimile est, de quibus Gennadius: Erit resurrectione C
mortuorum omnium hominum sed una & insimil & semel: non prima justorum, & secunda peccatorum,
ut fabula est somniorum, sed una omnium. Hanc autem fore resurgentis rationem definit Ori-
genes; unumquemque prout fessus in vita gesserit, crassius subtilius à Deo corpus acceptu-
rum. Sane, inquit libr. 2. De resurrectione, qualis fuerit uniuscuiusque preparatio in hac vita, talis erit
& resurrectione eius. Qui beatus hic vixerit, corpus eius in resurrectione aviniori splendore fulgebit, &
opta ei mansio beatorum tribuetur locorum. Hunc vere qui in malitia consumptus est tempus sibi vita pra-
sentis inadulsum, tamen dubius corpus quod sufficere & perdurare possit in panis, &c. Iterantur eadem
libr. 2. & apud, cap. 3. & 10. & libr. 3. & 6. ubi ad carcerem illud adjicit, postquam adeo
res redierint, ut omnia unum sint, sicut Pater & Filius unum sunt, tum desitram illam
corporum diversitatem. Cum ergo resurrectione privatum iri impios dixit Origenes, re-
surrectionem illam intellige quæ damnationi opponitur. Ita Laetantius libr. 7. Divin. in-
stitut. cap. 21. Tunc quorum fuerit probata iustitia, hi premium immortalitatis accipient: quorum
autem peccata & scelera detecta fuerint, non resurgent; sed cum impio recondentur in eisdem tene-
bras, ad certa supplicia destinati. Dupliquemmodo accipi potest resurrectione, vel pro redditu
ad vitam, & nova corporis ac animæ conjugione; vel pro vita æterna acquisitione:
priore modo omnes homines ex aequo resurgent, posteriore iusti duntaxat. Expositionem
hanc confirmat alter Origenis locus è Tom. 13. in Matth. 18. p. 327. οἱ δὲ ὄντες εἰς τὸ εὐ-
χεῖαν τελεῖον θεωριῶντος διο τοῦ τετελεσθεντος στομάτου, καὶ ταῖς τετελεσθενταῖς
λεπτίναις εἰς τὸ παντούς μετατρέποντος τὸ μετατρέποντος τὸ θεῖον τὸ σώμα τοῦ Αποστόλου
ἀλλα τὴν χριστὸν γνωστον, εἰς τὸ θεῖον τὸ σώμα τοῦ θεοῦ τὸ Χριστόν. In resur-
rectionis mysterio inveniri nos dicit, quando corpus nostrum mortale gloriose Christi
corpori simile Deus efficiet; quod beneficium non ad omnes homines, sed ad sanctos
tantummodo pertinebit. Confirmat & alter ille è Comment. in Psalm. 1. recitatus ab Ep-
iphanius Har. 64. cap. 10. & 12. quo simpliciores quosdam, fretos illo Davidico: Ideo non re-
surgent impii in judicio, resurrectione aut judicio dignandos à Deo malos negare ait, non
satis aptere indicantes quid resurrectionem aut judicium esse arbitrentur.

XI. Ceterum ut alias fere semper, ita in his quoque de resurrectione questionibus Pla-
tone magistro usus est Adamantius. Futurum quippe aiebant Platonici, ut anima olim
incipiant in corpora velle reverti,

eaque in corpora à prioribus diversa fore revocandas. Tertullianus libro De resurrect. F
carnis, cap. 1. Platonici immortalem animam è contraria reclamant: in oblique proxime etiam in
corpora remeabilem affirmant, est non in eadem. Legendus Plato lib. 10. De republ. ubi ex Heri
Pamphyli persona, animæ statum post mortem, poenas μετατρέπεται, & immortalitatem
describit. Sed multo magis in Phædone, quo materiam illam exhaustit. Legendus quoque
Augustinus libr. 22. De Civit. Dei, cap. 26. & 27.

XII. Sed ne solitum Origeni nostro deficit officium, si quæ in ejus patrocinium præter
superiora colligi possum, paucis comprehendamus. Sua primum illi in hujus argumenti
tractatione favet inconstantia, quæ cum ex superioribus satis manifesta est, tum ex eo
etiam quod de fine rerum disputans, & utrum in corpore, an extra corpus supraea beatit-
ate fructuri simus inquirens, triplicem opinionem unicuique pro libitu persequendam
proponit